

การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

พืชเศรษฐกิจ 12 ชนิด

“ในปีงบประมาณ 2548 ส่วนวางแผนการใช้ที่ดินที่ 1, 2 และ 3 ได้ดำเนินการกำหนดเขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจ 12 ชนิดได้แก่ เงาะ มังคุด ส้มโอ ลิ้นจี่ ส้มเขียวหวาน มะขาม มะพร้าว ยูคาลิปตัส กานตะวัน ขำนาปรังฤดูแล้งในเขตชลประทาน ขำโพดฤดูแล้ง (พักอ่อนและพักสด) ในเขตชลประทาน”

ดำเนินการศึกษาในพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม 165 ล้านไร่ ซึ่งพื้นที่นี้ได้มาจากการวิเคราะห์ และประมวลผลโดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยตัด พื้นที่ที่ยอยู่นอกภาคเกษตรกรรมและพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมด้านการเกษตรออก เช่น เขตป่าไม้ตามกฎหมายเขต ชุมชนและที่อยู่อาศัย พื้นที่น้ำ เป็นต้น

วิธีการศึกษา :

■ จัดทำแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ 12 ชนิด โดยใช้แผนที่กลุ่มชุดดิน แผนที่เส้นชั้นน้ำฝน และความต้องการด้านพืช ด้านการจัดการด้านการอนุรักษ์ โดยกำหนดชั้นความเหมาะสมเป็น 4 ระดับ ได้แก่

- S1 ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง
- S2 ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง
- S3 ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย
- N ไม่มีความเหมาะสม

- กำหนดเขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจ 12 ชนิด โดยใช้ข้อมูลดังต่อไปนี้
 - ข้อมูลความเหมาะสมของที่ดินกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ 12 ชนิดพืช (ข้อ 1)
 - ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยแยกเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์เกษตรกร ข้อมูลทุติยภูมิได้มาจากการติดต่อขอข้อมูลจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง
 - นโยบายของรัฐบาล เช่น เป้าหมายการผลิต เป้าหมายการส่งออก ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตร และสหกรณ์การปลูกพืชใช้น้ำน้อยทดแทนข้าวนาปรัง เป็นต้น
 - ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินของพืชที่ศึกษา
 - ข้อมูลระบบชลประทาน

■ สร้างเงื่อนไขเพื่อจัดทำเขตการใช้ที่ดิน โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยยึดหลักเกณฑ์พื้นที่ที่มีความเหมาะสมทางกายภาพสูง ปานกลาง และเล็กน้อย เป็นหลัก

จัดทำแผนที่เขตการใช้ที่ดินแบ่งเป็น 3 เขต คือ เขตการใช้ที่ดินที่มีความเหมาะสมมาก ปานกลาง และน้อย ให้เป็นไปตามความประสงค์ในการจัดทำเขตการใช้ที่ดิน เช่น เพื่อการส่งออก เพื่อทดแทนข้าวนาปรัง เพื่อทดแทนการนำเข้า เพื่อลดผลกระทบจากราคาผลผลิตตกต่ำ เพื่อลดพื้นที่เพาะปลูกข้าว เป็นต้น

ผลการศึกษา:

- จัดทำรายงานเขตการใช้ที่ดินรายพืช
- จัดทำแผนที่เขตการใช้ที่ดินรายพืชระดับประเทศ ภาค และจังหวัด
- จัดทำตารางเนื้อที่เขตการใช้ที่ดินรายพืช ระดับตำบล

ข้อมูลโดย...ภรณ์นิสา สฤณีศิริ
นันทพล หนองหารพิทักษ์

